

Plaatsingslijst

Archief

Archief J.C.P.A. van Laarhoven

Lijst gegenereerd op : 2021-08-15

Archiefnummer : 1006

Archiefnaam : LAAR

Datering : 1895-1995

Beschrijving : Stukken betreffende onderzoek over John of Salisbury; documentatie over historische onderwerpen; lezingen; stukken betreffende diverse werkgroepen, redacties en studiedagen; materiaal voor en syllabi van colleges; artikelen en recensies; drukproeven; stukken betreffende de studentenkerk en de Dominicuskerk in Nijmegen; kandidaats- en doctoraalscripties; stukken betreffende promoties; stukken van de afdeling theologie van de KUN; stukken betreffende het AiO-netwerk mediëvistiek; stukken betreffende de Acht Mei Beweging; preken; stukken betreffende lustra van de KUN; stukken betreffende jubilea en afscheid; correspondentie met studenten en collega's; persoonlijke en familiestukken, o.a. betreffende zijn priesterwijding en huwelijk; zakagenda's en notitieboekjes; stukken betreffende zijn functies en werkzaamheden op het klein- en groot-seminarie.

Catalogus : [Archief J.C.P.A. van Laarhoven](#)

Katholiek Documentatie Centrum

Laatste archief wijziging : 2021-08-14

Ten Geleide

J.C.P.A. van Laarhoven (1926-1995)[1]

Van Laarhoven werd geboren op 3 augustus 1926 te Zevenbergschenhoek (NBr.). Hij genoot onderwijs aan de lagere school bij de Fraters van Tilburg te Reusel, van 1939 tot 1951 aan het klein-seminarie "Beekvliet" te Sint Michielsgestel en vervolgens aan het groot seminarie te Haaren. Op 19 mei 1951 werd Van Laarhoven met zijn cursussen tot priester gewijd. Maar een loopbaan als kapelaan werd op dat moment uitgesteld. Er werd besloten dat de jonge priester verder zou gaan studeren in Rome aan de Pontificia Universitas Gregoriana. Daar studeerde hij van 1951 tot 1955 kerkgeschiedenis en promoveerde er in 1955 bij prof. dr. Friedrich Kempf SJ. op het begrip christendom in de middeleeuwen.

Na terugkomst in Nederland werd hij in datzelfde jaar als assistent kapelaan benoemd te Vught en enkele maanden later als kapelaan te Mill. Maar lang is Van Laarhoven er niet gebleven. Voor het studiejaar 1956 werd hij benoemd tot professor in de kerkgeschiedenis aan het groot-seminarie te Haaren. In 1959 tot regent van het klein-seminarie "Beekvliet" te Sint Michielsgestel, waar hij de latere bisschop van 's-Hertogenbosch J. Bluysen tot collega kreeg. Bij deze laatste instelling lag het accent van zijn werkzaamheden meer op bestuurlijk vlak, terwijl doceren hem toch meer aan het hart lag. Zijn benoeming vijf jaar later, in 1964, als hoogleraar in de kerkgeschiedenis van de Middeleeuwen en Nieuwe Tijd aan de theologische faculteit van de Katholieke Universiteit Nijmegen was voor hem dan ook een geschenk uit de hemel. 27 Jaren lang, tot 1991, zou Van Laarhoven verbonden blijven als docent aan de KUN. Naast het doceren vervulde hij ook hier diverse bestuurlijke functie. Zo was hij vakgroepvoorzitter en voorzitter van de Werkgemeenschap Kerkgeschiedenis van de Stichting voor Historisch Onderzoek (SHO), een stichting waar subsidies voor onderzoeken en projecten konden worden aangevraagd.

Buiten de KUN bleef Van Laarhoven ook bovenal een historicus. Hij heeft veel publicaties, columns, recensies en artikelen op zijn naam staan. Eveneens bleef hij actief bij diverse verenigingen en instanties. Hij was voorzitter van het Werkgenootschap van katholieke kerkhistorici in Nederland, bestuurslid van de Commission Internationale d'Histoire Ecclésiastique Comparée (CIHEC), redactielid van het Nederlands Archief voor Kerkgeschiedenis, redactielid van het Archief voor de Geschiedenis van de katholieke Kerk in Nederland, redactielid van het Tijdschrift voor Theologie, redactielid van het KUNieuws/Radbode (1974-1981, van 1975 tot 1978 voorzitter) en bestuurslid van het Netwerk Mediëvistiek (een samenwerkingsverband met de universiteiten van Groningen en Utrecht op het gebied van studies Middeleeuwen).

Op 10 oktober 1970 huwde hij op 44-jarige leeftijd met Will Schröder. Hiervoor vroeg hij om dispensatie van het celibaat en eveneens om ontheffing uit de functie als voorzitter van de faculteit der Godgeleerdheid. Ondanks vele kritiek was het huwelijk tot het eind een zegen voor Van Laarhoven. In de laatste maanden van zijn leven is hij, tijdens zijn ziekbed, toegewijd terzijde gestaan door zijn vrouw en dochter. Hij stierf op 28 november 1995.

[1] Bij dit ten geleide is gebruik gemaakt van: P. Nissen, "In memoriam: Jan van Laarhoven (1926-1995)" in: *Trajecta* 2 (1996) 177-182.

- 0. **Beeld en geluid.** [1916]
Bevat 54 stukken
- 1-8. **Boeken en kopiën van boeken. Met aantekeningen en incidenteel met bijlagen**
- 1-10. **John of Salisbury: materiaal ten behoeve van het onderzoek** z.j.
Bevat 2 stukken
- 9-10. **Artikelen. Alfabetisch geordend op auteur**
- 11. **John of Salisbury: werkfiches en aantekeningen ten behoeve van het onderzoek (deels gebruikt als college dictaten aan de KUN)** [1980-1991]
- 12. **John of Salisbury: recenties van en reacties op de publicaties. Met kanttekeningen** 1985, 1987-1990, 1992
- 13. **John of Salisbury: bibliografie ten behoeve van het onderzoek. Met aantekeningen** [1980-1987]
- 14-15. **John of Salisbury: fictief dagboek** 1976, 1992-1994
Bevat 2 stukken
- 14. **Manuscript. Met aantekeningen**
- 15. **Bibliografie. Met aantekeningen**
- 16. **Documentatie: aalmoezeniers. Met correspondentie en aantekeningen** 1975-1976, 1985, 1988
- 17. **Documentatie: overzichten van Provinciale Concilies en besloten Decreten** 1988
- 18. **Documentatie: E. Schillebeeckx, #Kerkelijk ambt. Voorgangers in de gemeente van Jezus Christus# (Bloemendaal, 1980). Met aantekeningen** 1981-1984
- 19-23. **Gehouden lezingen** 1984-1992
Bevat 5 stukken
- 19. **Tussen "summus" en "servus": Middeleeuwse paustitels, gehouden op 10 mei 1985.** 1984-1985
- 20. **Dood op zondag, gehouden op 2 oktober 1988.** 1987-1988
- 21. **De leek in de kerk, gehouden op 6 oktober.** 1984
- 22. **Gebruik en misbruik van geschiedenis, gehouden op 9 april 1992.** 1989-1992
- 23. **Jodendom in de 19e en 20e eeuw, gehouden op 19 maart.** 1986
- 24. **De paus en diens bezoek aan Nederland: informatie over studiedagen, lezingen en bijeenkomsten** 1983-1988
- 25. **Werkgroep Thomas van Aquino en de Thomasbundel** 1983-1986, 1988-1993
- 26. **Lezingen en documentatie: kruistochten en het contact van het cristendom met de islamitische wereld** 1970-1971, 1984, 1988
- 27. **Anglo-Dutch Colloquium: voorbereiding en bijeenkomsten** 1991-1992
- 28. **The Ecclesiastical History Society: documentatie van en over bijeenkomsten** 1983-1987
- 29. **Brevierlecties. Met aantekeningen en kanttekeningen** 1956-1959
- 30. **Vereniging van wetenschappelijk personeel aan katholieke instellingen voor theologisch onderwijs (VWP)** 1975-1982
- 31. **Studiedag "Richtingen in de Kerk" van de theologische afdeling van het Thijmgenootschap, gehouden op 27 oktober 1972** 1971-1972
- 32. **Werkgroep Priester-Leek** 1976, 1980-1981, 1985-1987, 1989-1990
- 33. **Anglo-Dutch Colloquium: voorbereiding van de bijeenkomst te Rolduc van 27 tot en met 31 augustus 1984** 1983-1984
- 34. **Optimalisering van het projektonderwijs binnen de Faculteit Theologie (Faculteit der Godgeleerdheid)** 1977-1979, 1984-1985
- 35. **Bijeenkomsten van het docentenberaad** 1981-1986

1979-1985

36. **Commissie "Handleiding/Inleiding tot de studie van de Kerkgeschiedenis"**
37. **Documentatie: concilies in de zestiende eeuw** [1980-1985]
38. **Liturgische werkgroep van de Sint Dominicuskerk te Nijmegen: notulen van vergaderingen. Met bijlagen** 1977-1979
39. **Bijdrage aan de lezingencyclus en bundel van het Studium Generale van de Theologische Universiteit van de Gereformeerde Kerken in Nederland (THU)** 1991
- 40-67. **Materiaal van en voor werkcolleges aan de KUN** 1967-1988
Bevat 28 stukken
40. **"De preek in de twaalfde eeuw".** 1966-1967
41. **"Links denken in de Kerk van de negentiende eeuw".** 1967-1968
42. **"Methodologie - Heuristiek.** 1968-1969, 1972-1973
43. **"De beleving van dood en hiernamaals".** 1970-1971
44. **"Reformatie en Contrareformatie".** 1970-1971
45. **"Wereldverachting in de twaalfde eeuw"** 1970-1971, 1977-1978
46. **"Om de handhaving van het Concordaat, 1933-1939".** 1972-1973
47. **"Ethiek en economie".** 1972-1973
48. **"Bevrijder en bevrijdingen".** 1974-1975
49. **"Godsdienstvrijheid".** 1974-1975
50. **"Theologie van de liefde".** 1976-1977
51. **"Kerk in de Middeleeuwen".** 1976-1977
52. **"Arbeid - bepaaldheid - zingeving".** 1978-1979
53. **"Tegenbewegingen in de kerk van de Middeleeuwen".** 1978-1979
54. **"Theologie en evangelie".** 1979-1980
55. **"Kerk en wereld in het interbellum".** 1979-1980
56. **"Het kerkboek in de negentiende eeuw".** 1980-1981
57. **"Vrouw / man verhouding in en buiten het huwelijk in de twaalfde eeuw".** 1981-1982
58. **"Religiekritiek".** 1981-1982
59. **"Mystiek - politiek, een vals dilemma".** 1982-1983
60. **"Crises van hemel en aarde".** 1983-1984
61. **"Emancipatie en Verlossing".** 1984-1985
62. **"De traditie van de gerechtvaardigde oorlog".** 1985-1986
63. **"Theologie en poëzie".** 1986-1987
64. **"Schepping en Herschepping van symbolen".** 1986-1987
65. **"Therese de Lisieux".** 1987-1988
66. **"Categoriale gebedenboeken".** 1987-1988
67. **"Karolingische theologie".** 1987-1988
- 68-71. **Materiaal van en voor hoorcolleges aan de KUN** 1967-1973, 1990-1991
Bevat 4 stukken
68. **"Kerkgeschiedenis negentiende en twintigste eeuw".** [1967-1968]
69. **"Kerkgeschiedenis Middeleeuwen".** 1969-1970
70. **"Kerkgeschiedenis Nieuwste Tijd".** 1971-1972, 1972-1973
71. **"Kruistochten" ("Ontmoetingen met de Islam").** 1990-1991
72. **Verschenen artikelen, recenties en ingezonden stukken in kranten en tijdschriften**
1953, 1966, 1968-1978, 1980-1987
73. **Verschenen artikelen, recenties en ingezonden stukken in kranten en tijdschriften**
1970-1973, 1976-1979, 1982-1988

74. **"Europa in de bijbel. Kanttekeningen bij een middeleeuws concept". Rede gehouden bij het aftreden als buitengewoon hoogleraar in de kerkelijke geschiedenis der Middeleeuwen aan de KUN** 1991
75. **Gastcollege "Prestigieuze projecten in Parijs: 1789-1989" aan de Universiteit Leiden** 1990
76. **Facultaire commissie vredesvraagstukken** 1982-1985
77. **Gastcollege "From Vatican I to Vatican II" tijdens de zomercursus theologie (voor Amerikanen)** 1976-1977
78. **Achste postacademiale cursus "Keerpunten in de geschiedenis van het christendom"** 1984
79. **Titus Brandsma Instituut: gastcollege** 1971-1973
80. **Documentatie: Luther** 1972-1976
81. **Drukproeven van artikelen. Eén keer met bijlagen** 1966-1967, 1981, 1983, 1986-1987, 1989-1990
82. **"Een kerkprovincie in Concilie". Inaugurale rede uitgesproken bij de aanvaarding van het ambt gewoon hoogleraar in de kerkgeschiedenis aan de KUN op 5 februari** 1965
83. **(De geschiedenis van het) jodendom: internationale bijeenkomsten, lezingen en collegemateriaal** 1981-1987
- 84-88. **Studentenkerk Nijmegen** 1971-1980, 1987-1994
Bevat 5 stukken
 84. **Preken en prekenbundels. Met aantekeningen en kanttekeningen. 1972-1975, 1979-1981, 1985-1994**
 85. **Informatiekrantjes en brochures. 1975-1977, 1980, 1984, 1987, 1989**
 86. **Liturgie Werkschrift. Met aantekeningen en kanttekeningen. 1974-1978, 1980**
 87. **Werkgroep Liturgie. 1971, 1974-1979, 1991**
 88. **Studentenkerkdagen. 1979-1980**
- 89-90. **Sint Dominicuskerk te Nijmegen** 1973-1980, 1983, 1985, 1987, 1989-1995
Bevat 2 stukken
 89. **Preken en eucharistievieringen. 1973-1980, 1985, 1987, 1989-1995**
 90. **Werkgroep Liturgie. 1973, 1975-1980, 1983, 1994-1995**
91. **Gehouden preken in verscheidene kerken** 1975-1977, 1980, 1982, 1984, 1987, 1989, 1991, 1994
92. **Verzameld materiaal voor preken** z.j.
93. **Boekrecensies door Van Laarhoven** 1973-1977, 1980-1984, 1987, 1989-1995